

3 - Minu õigused pärast kohtumenetlust

A. Kas mul on õigus kohtuotsus edasi kaevata?

Kui Te kohtuotsusega nõus ei ole, on Teil võimalus kasutada järgmisi tavapäraseid õiguskaitsevahendeid: esitada apellatsioonkaebus fakti- ja õigusküsimuste käsitlemiseks (*Berufung*), esitada kassatsioonkaebus (*Revision*) ja esitada kaebus (*Beschwerde*). Käskotsuse (*Strafbefehl*) peale on Teil võimalik esitada vastuväide (*Einspruch*). Sellisel juhul kohtumenetlus peatatakse. Vastuväite võib esitada ka üksnes trahvisuuruse arvutamiseks kasutatud päevamäära vaidlustamiseks. Süüdistatava, kaitsja ja prokuröri nõusolekul võib kohus seejärel teha asjaomases küsimuses otsuse kohtumäärusega ilma kohtumenetlusteta.

Apellatsioonkaebuse fakti- ja õigusküsimuste käsitlemiseks saab esitada esimese astme kohtu (*Amtsgericht*) otsuse peale. Selle tulemusena toimub uus täielik kohtumenetlus liidumaa kohtu (*Landgericht*) asjakohases kriminaalasjade osakonnas. Kassatsiooni saab esitada esimese astme kohtu ja liidumaa kohtu otsuste peale ning samuti liidumaa kõrgeima üldkohtu (*Oberlandesgericht*) otsuste peale. Kassatsiooni raames vaadatakse kohtuotsus läbi üksnes selleks, et kontrollida, kas otsuse tegemisel rikuti õigusnorme, ja täielikku kohtumenetlust uuesti ei toimu.

Kaebust (*Beschwerde*) ei esitata mitte kohtu otsuste (*Urteile*), vaid kohtu määruste ja menetlusküsimustes tehtavate otsuste (*Beschlüsse* ja *Verfügungen*) peale.

Fakti- ja õigusküsimuste käsitlemiseks esitatavate apellatsioonkaebuste, kassatsioonkaebuste ja kaebuste suhtes kohaldatakse täiendavaid vastuvõetavusnõudeid, eelkõige vorminõudeid ja tähtaegu. Võite ise või Teie advokaat võib kohe pärast kohtuotsuse kuulutamist dikteerida kohtukantseleis avalduse edasikaebuse esitamise kohta. Saate esitada edasikaebuse ka hiljem, ühe nädala jooksul pärast otsuse kuulutamist. Edasikaebuse võib esitada kirjalikult või dikteerides avalduse kohtukantseleile. Edasikaebuse saab esitada ka siis, kui enne kohtuotsuse kuulutamist oli sõlmitud läbirääkimiste tulemusena kokkulepe (*Verständigung*).

Saate edasikaebuse esitada süüdimõistva kohtuotsuse enda või määratud karistuse raskusastme vaidlustamiseks.

Kui esitate apellatsioonkaebuse fakti- ja õigusküsimuste käsitlemiseks, on Teie otsustada, kas Te kaebust põhjendate või mitte.

Kassatsioonkaebust tuleb põhjendada, esitades selleks hiljemalt üks kuu pärast kohtuotsuse kohta kirjaliku põhjenduse saamist advokaadi allkirjastatud avalduse või dikteerides sellekohase avalduse kohtukantseleile.

B. Milliseid muid õiguskaitsevahendeid saaksin kasutada?

Erakorralise abinõuna on võimalik pärast lõpliku kohtuotsuse kuulutamist taotleda asja uuesti läbivaatamist. See on aga lubatud üksnes juhul, kui asja uuesti läbivaatamiseks on alust, näiteks kui saadakse Teie süütust kinnitavaid uusi tõendeid.

Põhimõtteliselt võidakse kohtuotsuseid läbi vaadata ka põhiseaduslikkust käsitleva kaebuse (*Verfassungsbeschwerde*) alusel, et kontrollida, ega otsusega pole rikutud isiku põhiõigusi. Põhiseaduslikkust käsitlevaid kaebusi on võimalik esitada aga alles pärast seda, kui kõik muud õiguskaitsevahendid, eelkõige fakti- ja õigusküsimusi käsitlev apellatsioonkaebus ning kassatsioonkaebus, on ammendatud.

C. Millised on karistuse määramise tagajärjed?

i. Karistusregister

Lõplikud süüdimõistvad kohtuotsused kantakse [föderaalsesse kesksesse karistusregistrisse](#) (Bundeszentralregister). Seda registrit peab föderaalne justiitsamet (Bundesamt für Justiz) föderaalne keske karistusregistri seaduse (*Bundeszentralregistergesetz*) alusel. Sissekande tegemiseks ei pea saama Teie nõusolekut. Kanne süüdimõistva kohtuotsuse kohta kustutatakse/eemaldatakse pärast asjaomases õigusaktis kindlaksmääratud tähtaega, kui uusi süüdimõistvaid kohtuotsuseid isiku kohta vahepeal lisatud ei ole. Kõnealune tähtaeg sõltub kuriteo laadist ja määratud karistuse raskusastmest. Föderaalne keske karistusregistri kogu sisule võimaldatakse täielikku juurdepääsu teatavatel konkreetsetel eesmärkidel vaid väga piiratud hulgal kohtutele ja asutustele.

Teatavad süüdimõistvad kohtuotsused, nagu üle 90 päevamäära suurused trahvid või pikemad kui kolmekuused vabadusekaotuslikud karistused kantakse isiku õiguskuulekuse tõendile (*Führungszeugnis*). See tõend on dokument, mis kajastab seda, kas isiku suhtes on minevikus tehtud süüdimõistvaid kohtuotsuseid või mitte. Selle väljastab taotluse alusel [föderaalne justiitsamet](#) ja seda saab taotleda ka interneti kaudu. Kui isikul on lisaks Saksamaa kodakondsusele ka mõne teise ELi liikmesriigi või Ühendkuningriigi kodakondsus, on sellel tõendil teave ka tema päritoluriigi karistusregistris olevate teda puudutavate kannete kohta. Kas ja kui kaua õiguskuulekuse tõend süüdimõistva kohtuotsuse teavet kajastab, sõltub kuriteo laadist ja karistuse raskusastmest.

Lisaks föderaalsetele kesksesse karistusregistrile peetakse ka noorte toimepandud kuritegude registrit (*Erziehungsregister*). See sisaldab andmeid teatavate alaealisi ja teismelisi puudutavate korralduste ja otsuste, näiteks parandus- või distsiplinaarmeetmete määramise kohta. Asjaomaseid andmeid võib üksnes teatavatel konkreetsetel eesmärkidel edastada ainult väga piiratud hulgal kohtutele ja asutustele.

ii. Karistuse täideviimine, kinnipeetavate üleviimine, kriminaalhooldus ja alternatiivsed karistused

Kui kohtuotsus on jõustunud, käivitab prokurör karistuse täideviimise protsessi.

Kui Saksamaa kohus on oma otsusega määranud vabadusekaotusliku karistuse, saab seda karistust peale Saksamaa kanda ka muus liikmesriigis. Kui viibite süüdimõistmise ajal juba välismaal, otsustab täitevasutuse ülesannetes prokurör pärast Teie ärakuulamist, kas anda täideviimine üle teisele liikmesriigile (kriminaalasjades osutatava rahvusvahelise vastastikuse õigusabi seaduse artikli 85 lõige 2) (*Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen* – IRG)). Kui olete süüdimõistmise ajal veel Saksamaal, on sellise üleandmise eeltingimus see, et olete täideviimise teisele riigile üleandmisega nõus või et liidumaa kõrgeim üldkohus on teinud sellekohase otsuse (IRG artikli 85 lõige 2).

Kui Te süüdimõistetuna soovite kanda oma karistust muus liikmesriigis, võite esitada selle kohta taotluse pädevale prokurörile. Prokuröri otsus sõltub suuresti sellest, kas Teie kui süüdimõistetud taasintegreerumine ühiskonda on tõenäolisem Saksamaal või asjaomases muus riigis.

■ Viimati uuendatud: 20/11/2025

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.